

NOTAT

Europaudvalget
Transportudvalget
Folketinget

20. februar 2024
2021-469, 2021-472, 2022-409

3 domsafsigelser i statsstøttesager om Femern Bælt-forbindelsen

Retten ved EU's domstole afsiger den 28. februar 2024 domme i sagerne T-7/19 (Scandlines Danmark ApS og Scandlines Deutschland GmbH mod Kommissionen), T-364/20 (Danmark mod Kommissionen) og T-390/20 (Scandlines Danmark ApS og Scandlines Deutschland GmbH mod Kommissionen).

Alle tre sager vedrører finansieringen af Femern A/S og Kommissionens statsstøttegodkendelser heraf. Nedenfor redegøres kortfattet for sagernes indhold.

Retten sag T-7/19, Scandlines mod Kommissionen

Europaudvalget og Transportudvalget blev den 10. april 2019 orienteret om, at den danske regering ville intervenere i sagen til støtte for Kommissionen. Scandlines har krævet annullation af Kommissionens afgørelse af 28. september 2018 i sag SA. 51981 (2018/FC) – Denmark – Complaint about alleged unlawful aid to Femern A/S and Femern Landanlæg A/S. Den anfægtede afgørelse indeholder Kommissionens svar på Scandlines' klage af 26. juli 2018 vedrørende en række forhold, som Kommissionen, ifølge Scandlines, ikke havde håndteret i Kommissionens godkendelse af finansieringen af Femern Bælt-projektet af 23. juli 2015, og som går ud over Kommissionens godkendelse af finansieringen af planlægningsfasen af 13. juli 2009. Scandlines klagede blandt andet over støtte til A/S Femern Landanlæg, yderligere kapitalindskud i Femern A/S, statslån til Femern A/S og A/S Femern Landanlæg, statsstøtte udover det godkendte budget og statsstøtte i form af skatteforanstaltninger.

Kommissionen gav i den anfægtede afgørelse ikke Scandlines medhold i klagepunkterne. For så vidt angår A/S Femern Landanlæg, konkluderede Kommissionen, at finansieringen af A/S Femern Landanlæg ikke udgør statsstøtte omfattet af artikel 107, stk. 1, TEUF.

Kommissionens afgørelse af 23. juli 2015 blev annulleret ved Rettens domme af 13. december 2018 i sagerne T-630/15 og T-631/15, for så vidt angår statsstøttegodkendelsen af finansieringen af Femern A/S. Retten tog ikke konkret stilling til, hvorvidt statsstøtten til Femern A/S – efter en formel undersøgelsesprocedure – kan erklæres forenelig eller ej. Retten opretholdt Kommissionens konklusion om, at A/S Femern Landanlæg ikke er omfattet af statsstøtte-reglerne, hvilket sidenhen er blevet stadfæstet af EU-Domstolen med dom af 6. oktober 2021.

Kommissionen indledte herefter en formel undersøgelsesprocedure, for så vidt angår finansieringen af Femern A/S. I Kommissionens åbningsskrivelse, punkt 79, ophævede Kommissionen den anfægtede afgørelse af 28. september 2018, idet Kommissionen bemærkede, at eftersom 2018-afgørelsen i et væsentligt omfang byggede på den annullerede 2015-afgørelse, fandt Kommissionen det mest hensigtsmæssigt at ophæve 2018-afgørelsen og tage stilling til finansieringen af Femern A/S i forbindelse med den formelle undersøgelsesprocedure.

Den 20. marts 2020 traf Kommissionen en ny afgørelse, hvori Kommissionen godkendte finansieringen af Femern A/S. Denne afgørelse erstattede dermed afgørelsen af 23. juli 2015.

Sagen angår Kommissionens afgørelse af 28. september 2018, som for det første relaterer sig til den nu annullerede afgørelse af 23. juli 2015, for det andet er formelt ophævet ved Kommissionens åbningsskrivelse af 14. juni 2019, og for det tredje angår foranstaltninger, som er omfattet af Kommissionens godkendelse af 20. marts 2020. For så vidt angår de dele, der vedrører finansieringen af A/S Femern Landanlæg, har EU-Domstolen som nævnt ovenfor i dom af 6. oktober 2021 konkluderet, at finansieringen af A/S Femern Landanlæg ikke er omfattet af statsstøttereglerne.

Rettens dom vil kunne ankes til EU-Domstolen.

Rettens sag T-364/20, Danmark mod Kommissionen

Europaudvalget og Transportudvalget blev den 2. juni 2020 orienteret om, at den danske regering anlagde sagen mod Kommissionen. Sagen blev mundtligt forhandlet ved Retten den 8. november 2022.

I sagen anfægter regeringen dele af Kommissionens afgørelse af 20. marts 2020 om finansieringen af Femern A/S. Det drejer sig

konkret om, at Kommissionen i afgørelsen konkluderer, at kapitaltilførsler, statsgarantier og statslån til Femern A/S udgør statsstøtte omfattet af TEUF artikel 107, stk. 1. Kommissionen fastslår således, at Femern A/S udfører økonomisk aktivitet omfattet af TEUF artikel 107, stk. 1, idet Femern A/S ikke udfører en myndighedsopgave og er en virksomhed i statsstøtteretlig kontekst. Kommissionen fremhæver i denne sammenhæng blandt andet, at Femern A/S vil levere tjenester på markedet for transport over Femern Bælt, at Femern A/S anlægger og driver forbindelsen som en økonomisk aktør styret af en ”økonomisk logik”, at Femern A/S kan indføre rabatordninger, og at Femern A/S i medfør af traktaten mellem Danmark og Tyskland, artikel 6, stk. 2, skal udføre virksomhed i overensstemmelse med almindelige forretningsprincipper. Regeringen har under sagen argumenteret for, at etablering og drift af den faste forbindelse over Femern Bælt ikke er en økonomisk aktivitet, som er omfattet af EU’s statsstøtteregler, og at Femern A/S under alle omstændigheder ikke er omfattet af statsstøttereglerne, inden Femern Bælt-forbindelsen går i drift. Et af regeringens hovedsynspunkter er i den forbindelse, at Femern A/S udfører en myndighedsopgave, og at Femern A/S ikke er underlagt en sædvanlig markedsøkonomisk logik om kommerciel udnyttelse af infrastrukturen, herunder da Femern A/S ikke selv vil få kompetence til at prissætte sine ydelser. Det er transportministeren, der i henhold til lov om anlæg og drift af en fast forbindelse over Femern Bælt med tilhørende landanlæg i Danmark fastsætter niveauet for betaling og principperne for regulering heraf, når Femern Bælt-forbindelsen går i drift.

Rettens dom vil kunne appelleres til EU-Domstolen.

Rettens sag T-390/20, Scandlines mod Kommissionen

Europaudvalget og Transportudvalget blev den 7. oktober 2020 orienteret om, at den danske regering interвенerede i sagen til støtte for Kommissionen. Regeringen afgav den 24. januar 2023 mundtligt indlæg i sagen.

Den af Scandlines anlagte retssag vedrører også Kommissionens afgørelse af 20. marts 2020. Scandlines anfægter, at statsstøtten kan godkendes som forenelig med det indre marked. Scandlines gør – til støtte for, at statsstøttegodkendelsen skal annulleres – to overordnede anbringender gældende:

- 1) Kommissionen begik en fejl, da den klassificerede statsstøtten til Femern A/S som ad hoc-støtte ydet i henhold til pro-

jekteringsloven og anlægs- og driftsloven, idet hvert statslån og hver statsgaranti ifølge Scandlines burde udgøre en særskilt ad hoc-støtteforanstaltning, der skal anmeldes individuelt til Kommissionen, når vilkårene for hvert statslån og hver statsgaranti er aftalt mellem Femern A/S og de danske myndigheder.

- 2) Kommissionen begik en fejl, da den fastslog, at statsstøtten til Femern A/S er forenelig med det indre marked og dermed kunne godkendes i henhold til TEUF artikel 107, stk. 3, litra b.

Rettens dom kan appelleres til EU-Domstolen.

Når de tre domme foreligger, vil Transportministeriet vurdere eventuelle konsekvenser for finansieringen af Femern Bælt-projektet. Europaudvalget og Transportudvalget vil få en orientering om dommene og de mulige konsekvenser heraf.